

що дозволить успішно адаптуватися у динамічних та не передбачуваних умовах сучасного розвитку, а також сприяти самовдосконаленню та самонавчанню, без чого стає неможлива діяльність у непростих конкурентних умовах ринку.

Відсутність практичних занять у студентів п'ятого курсу денної форми навчання підвищує значення виконання індивідуальних завдань та проведення тренінгів, які спрямовані на відпрацювання практичних навичок з використанням реальних даних фінансових посередників та показників (індексів) розвитку фондового ринку.

Так, індивідуальне завдання з дисципліни «Фінансове посередництво» розраховане на використання комп'ютерних технологій, а саме проведення технічного аналізу шляхом застосування функцій прогнозування та екстраполяції. Розрахунок ключових показників портфельної теорії Г. Марковіца доходності та ризику, без використання специфічних інформаційних технологій можливо лише для інвестиційного портфеля, який складається з 2—3 видів цінних паперів, а більш диференційований портфель можливо охарактеризували лише з допомогою комп'ютерних програм.

На основі проведених розрахунків студенту запропоновано сформулювати оптимальний та еталонний портфель і надати пропозиції щодо можливих змін інвестиційного портфеля за рахунок купівлі чи продажу цінних паперів, які на його погляд, є більш інвестиційно привабливими.

Виконання подібних завдань формує у студента професійні навички проведення розрахунків, які максимально наближені до реальних завдань інвестиційних фондів, компаній з управління активами, страхових компаній, які здійснюють інвестиційну діяльність.

*М. Г. Семенов, канд. екон. наук, доц.,
кафедра політичної економії
обліково-економічних факультетів*

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

Впровадження у навчальний процес практики надання студентам права вибору окремих спецкурсів засвідчило позитивний характер цього нововведення. Студенти отримали можливість реа-

лізувати свій науковий інтерес через більш поглиблене вивчення проблем, які їх цікавлять. Це сприяє підвищенню інтелектуального рівня майбутнього фахівця та забезпечує формування його як творчої особистості.

Разом з тим, упровадження нових форм у навчальний процес тягне за собою певні проблеми в його організації, без усвідомлення і вирішення яких досягнення бажаного результату стає проблематичним.

Кафедра політичної економії обліково-економічних факультетів приймає участь у розробці програм, методичного забезпечення та здійснює всі необхідні організаційні форми навчального процесу з цілої низки спецкурсів та дисциплін, які вивчаються студентами по їх вибору. Хоча спецкурси мають різнопланову спрямованість, їх об'єднують загальні проблеми, на яких слід зупинитись.

Самі спецкурси мають різне призначення у формуванні майбутнього фахівця, а тому вони потребують чіткого визначення статусу відповідної дисципліни, на що мусить бути наголошено при з'ясуванні її завдань, ролі і значення. Це дасть можливість зосередити увагу студента на певній дисципліні та підвищить його відповідальність при її опануванні. Не менше значення має методичне забезпечення з чітким формулюванням поставлених питань у лекційному курсі та на семінарських заняттях з посиленням на джерела навчальної та наукової літератури з того чи іншого питання. Це конкретизує завдання студента і дає можливість більш об'єктивно оцінити студента в розділі самостійної роботи.

Самостійна робота студента потребує особливої уваги, тим більше що вона в системі оцінювання прирівнюється до роботи на семінарському занятті. І це не випадково. Адже завдяки самостійної роботи досягається системність і систематичність вивчення того чи іншого курсу, що дає можливість формувати глибокі і тверді знання у студента. Тому організація самостійної роботи студента, контроль за її станом та її оцінка має велике значення. Самостійна робота складається з роботи студента на лекції, роботи над відповідними джерелами з тої чи іншої теми, а її результативність проявляється на семінарському занятті та при написанні модуля. Самостійна робота фіксується шляхом конспектування. Тому бажано, щоб у студента були відповідні конспекти, які періодично перевіряються на семінарських заняттях та під час консультативної роботи викладача. Велика завантаженість семінарських груп з вибіркового дисциплін, часом

до тридцяти осіб, ускладнює контроль над самостійною роботою студента, на що відповідним чином реагують студенти, часто зводячи конспектування до формалізму. Для вирішення цієї проблеми необхідно зменшити чисельність семінарських груп хоча б до 10—15 осіб, або, принаймні, зменшити рейтинг самостійної роботи в загальній оцінці успішності студента з вибіркової дисципліни.

Організація оцінювання знань студента теж потребує вдосконалення. Адже можливість виступу студента на семінарському занятті обмежена внаслідок перевантаження самих семінарських груп, не говорячи вже про можливість захисту рефератів внаслідок обмеженості кількості семінарських занять у семестрі.

Це лише головні і першочергові проблеми, які потребують свого вирішення при організації навчального процесу з вибірко-вих дисциплін.

*М. А. Сендзюк, канд. екон. наук, доц.,
кафедра інформаційних систем в економіці*

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ

Розвиток професійних навичок у студентів є актуальною проблемою в підготовці майбутніх фахівців, у підвищенні їх конкурентної спроможності на ринку праці. Ця проблема часто обмірковувалась на науково-методичних конференціях університету, де відмічався належний рівень теоретичної підготовки студентів і ще недостатній рівень формування практичних навичок. При цьому були визначені такі напрямки удосконалення практичної підготовки фахівців:

— запровадження різних інноваційних технологій проведення семінарських і практичних занять, зокрема аналіз конкретних ситуацій, організації дискусій, презентацій, запровадження тренінгових технологій;

— відповідний вибір баз практики;